

Helft van wereldwijde CO2-uitstoot is afkomstig van 90 bedrijven

Nieuw onderzoek toont aan dat de globale CO2-uitstoot en de impact ervan terug te brengen is tot een handvol fossiele multinationals en staatsbedrijven.

[Niel Staes](#) . 18 september 2017

Wie is verantwoordelijk voor klimaatverandering? Het is een simpele vraag die snel leidt tot een stevig debat. Zijn het de consumenten zelf die hun gedrag niet aanpassen? Of zijn het overheden die veel te laks ageren en niet durven ingrijpen? Of ligt de schuld bij bedrijven die ondanks herhaaldelijk (intern) onderzoek hun schadelijke fossiele producten blijven verkopen?

Het is vooral die laatste vraag waar [een nieuw onderzoek](#) wil op inspelen. Er wordt immers meer en meer naar de grote petrochemische spelers gekeken. Wanneer rechtszaken in de toekomst juridische verantwoordelijkheid bij hen zou leggen en daarbij schadeclaims zouden toekennen, zou dit een cruciaal transitiekeerpunt kunnen betekenen. De klassieke parallel hierbij is de tabaksindustrie.

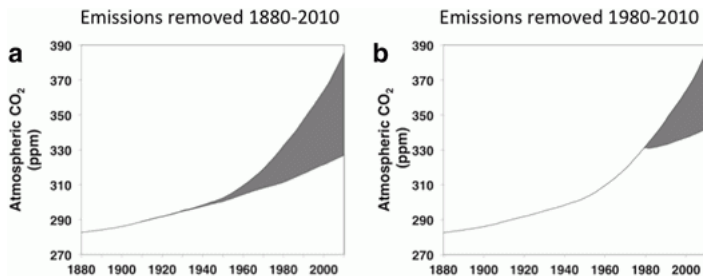
‘Verantwoordelijkheid toekennen voor klimaatverandering is de rol van de maatschappij, een proces dat wordt verrijkt, maar niet bepaald, door wetenschappelijk onderzoek.’ (Motivatie bij onderzoek)

Tijdens klimaatonderhandelingen en globale klimaatafspraken wordt er meestal gekeken naar de bijdrage van individuele landen. Zo wordt volgend jaar een grote oefening gedaan in kader van het Parijse klimaatakkoord om de huidige uitstoot van iedere staat in kaart te brengen.

Ook rechtszaken zoals die van [Urgenda](#) en [Klimaatzaak](#) richten zich enkel op regeringen en hun verantwoordelijkheid in klimaatverandering. Toch is het ook zinvol om de rol van (staats)bedrijven te onderzoeken.

Het onderzoek bekijkt de periode 1880 tot 2010. In die tijdspanne ging de globale CO₂-concentratie van 289.4 ppm naar 388.4 ppm (IPCC 2013). Wanneer de bijdrage van de 90 grootste CO₂-producenten wordt berekend, blijkt dat ze samen een impact van 58,8 (±3) ppm hadden. Dat is een percentuele bijdrage van 57 (±2,9)%. De top 20 zorgde voor een toename van zo'n 27,2%.

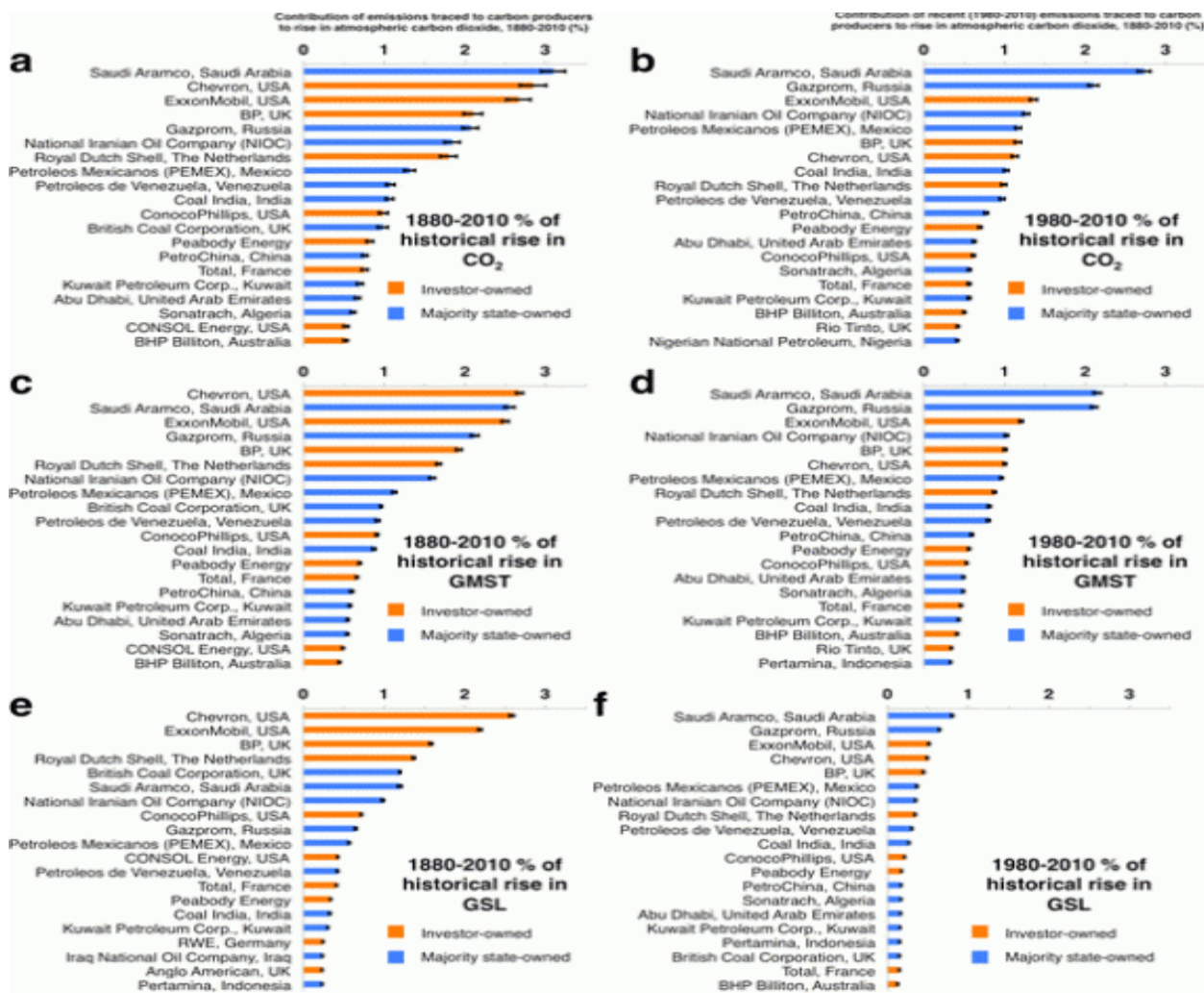
Het grootste bijdrage van de top 90 aan de CO₂-uitstoot - zo'n 75% - vond plaats sinds 1980. In onderstaande grafiek zie je de impact over de gehele periode en in de laatste 30 jaar.

De impact op de globale temperatuurstijging is gelijkaardig. Zo'n 0.4 °C, een aandeel van zo'n 50%, zijn terug te brengen tot de producten van 90 bedrijven. Ook hier ligt het zwaartepunt in de laatste dertig jaar, waarbij eveneens dezelfde bedrijven in de top 20 zijn terug te vinden.

Wanneer je alle gevolgen (temperatuurstijging, CO₂, stijging zeeniveau, ...) op een rijtje zet, duiken veertien bedrijven steeds weer terug op in de top 20. Zeven daarvan zijn private profit-organisaties: Chevron, ExxonMobil, BP, Royal Dutch Shell, ConocoPhillips, Peabody Energy en Total.

De andere zeven zijn bedrijven waar de overheid een meerderheidsaandeel heeft: Saudi Aramco, Gazprom, National Iranian Oil Company, Pemex, Petroleos de Venezuela, Coal India en Kuwait Petroleum.

Conclusie

Het klassieke proces om via naties en regeringen te werken, krijgt meer en meer concurrentie van alternatieve vormen van actie.

Dit schuldig verzuim is een belangrijk juridisch en ethisch argument om niet enkel via landen te werken, maar ook rechtstreeks naar de bron van CO₂ te gaan en hier actie te ondernemen.

De maatschappij kijkt meer en meer naar burgers en bedrijven. Zo is er een toenemende divestment-beweging en worden tijdens algemene vergaderingen ook resoluties voorgelegd om afstand te nemen van fossiele brandstoffen. Dit onderzoek wil deze initiatieven een wetenschappelijk handvat geven om hun acties te staven.

Het onderzoek toont ook aan dat er na 1980 geen kentering kwam, integendeel. Toch was er toen reeds een toenemende wetenschappelijk consensus over de impact van CO₂. Toch werd er door de grote CO₂-spelers niet geïnvesteerd in hernieuwbare energie, duurzame technieken, het ondersteunen van klimaatwetgeving of communicatie over de gevaren.

Dit schuldig verzuim is een belangrijk juridisch en ethisch argument om niet enkel via landen te werken, maar ook rechtstreeks naar de bron van CO₂ te gaan en hier actie te ondernemen.